

GALVŲ MEDŽIOTOJAI

JO NESBØ

GALVŲ MEDŽIOTOJAI

Iš norvegų kalbos vertė

Ugnius Mikučionis

baltos lankos

UDK 821.113.5-31
Ne-154

Versta iš:
Hodejegerne,
H. Aschehoug & Co.
(W. Nygaard), 2008

This translation has been published with the financial support of NORLA.
Knygos leidimą parėmė NORLA.

2008 m., kai pirmą kartą buvo išleistas romanas *Galvų medžiotojai*, Jo Nesbø įkūrė Hario Hülės paramos fondą trečiojo pasaulio vaikų neraštingumui mažinti. Visos pajamos, gautos už knygos *Galvų medžiotojai* leidimus visais formatais, įskaitant ir pajamas už to paties pavadinimo filmą, skiriamos šiam fondui.

Redaktorė
Dalia Kižlienė

Maketuotoja
Eglė Jurkūnaitė

Viršelio dailininkas
Zigmantas Butautis

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama ši kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti jiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

ISSN 2029-2597

ISBN 978-9955-23-806-5 Published by agreement with Salomonsson Agency

© Ugnius Mikučionis, vertimas į lietuvių kalbą, 2015

© Baltų lankų leidyba, 2015

Prologas

Dviejų transporto priemonių susidūrimas yra gryna fizika. Viską lemia atsitiktinės aplinkybės, tačiau atsitiktinumus galima paaiškinti formule: jėga lygi masės ir pagreičio sandaugai. Kintamųjų vietoje įrašykite konkrečius skaičius ir gausite pasakojimą – paprastą, teisingą, negailestingą. Jis atskleis, kas nutinka, pavyzdžiui, kai dvidešimt penkias tonas sveriantis vilkikas su kroviniu, važiuojantis aštuoniasdešimt kilometrų per valandą greičiu, rėžiasi į lengvąjį automobilį, sveriantį vieną kablelis aštuonias tonas ir važiuojantį tokiu pat greičiu. Priklausomai nuo atsitiktinių aplinkybių, tokių kaip susidūrimo momentas, kėbulo būklė ir kūnų pokrypis vienas kito atžvilgiu, egzistuoja daugybė šio pasakojimo variantų, bet visais atvejais kartojasi du aiškūs bendri bruožai. Tai – tragiški pasakojimai. Ir lengvojo automobilio laukia nekas.

Stebėtinai tylu, girdžiu, kaip vėjyje šiurena medžiai ir kaip upė plukdo savo vandenį. Mano ranka paralyžuota, kabu aukštyn kojomis, prispaustas mėsos ir plieno. Nuo automobilio grindų virš manęs laša kraujas ir benzinas. Ant languotų automobilio lubų po manimi guli

manikiūrinės žirkutės, nuplėšta ranka, du negyvi žmonės ir atdara kosmetinė. Pasaulyje nėra grožio, tik kosmetika. Baltoji karalienė nukirsta, aš – žudikas, ir niekas čia, viduje, nekvėpuoja. Net ir aš. Todėl greitai mirsiu. Užsi-merksiu ir pasiduosiu. Pasiduoti – nuostabu. Nebenoriu laukti. Todėl reikia kuo greičiau papasakoti šią istoriją, šį variantą, šį pasakojimą apie kūnų pokrypį vienas kito atžvilgiu.

I DALIS
PIRMASIS INTERVIU

Kandidatas

Kandidatas buvo persigandęs.

Jis vilkėjo Gunaro Ejės ekipuote: pilku „Ermenegildo Zegna“ kostiumu, rankų darbo „Borelli“ marškiniais, ryšėjo vyšninės spalvos kaklaraištį su spermatozoidų raštu, spėju, „Cerutti 1881“. Dėl batų buvau tikras – rankų darbo „Ferragamo“. Pats turėjau tokių porą. Popieriai, gulintys priešais mane, rodė, kad kandidatas ginkluotas Norvegijos verslo kolegijos Bergene diplomu, kad jo pažymių vidurkis buvo beveik vienuolika, kad jis kadenciją atstovavo Dešiniųjų partijai parlamente ir ketverius metus itin sėkmingai vadovavo vienai vidutinio dydžio norvegų pramonės įmonei.

Ir vis dėlto Jeremijas Landeris buvo persigandęs. Jo viršutinė lūpa drėko nuo prakaito.

Jis pakėlė stiklinę vandens, kurią mano sekretorė buvo pastačiusi ant staliuko tarp mūsų.

– Norėčiau... – tariau šypsodamasis. Ne ta atvira ir nuoširdžia šypsena, kuri visiškai nepažįstamą žmogų kviečia į šilumą, ne ta *lengvabūdiška*. Nutaisiau mandagią, drungną šypseną, kuri, pasak dalykinės literatūros,

liudija klausinėtojo profesionalumą, objektyvumą ir analitinį požiūrį. Šaltakraujiškumas tiesiog priverčia kandidatą pasitikėti klausinėtojo autoritetu. Ir sykiu kandidatas – pasak dalykinės literatūros – pateikia tikslesnę, objektyvesnę informaciją, kadangi jam įperšamas jausmas, jog bet kokia vaidyba bus permatyta, pagražinimai – atskleisti, už bandymus gudrauti bus baudžiama. Bet aš taip šypsauisi ne dėl dalykinės literatūros. Man nusispjaut į dalykinę literatūrą, į tą daugiau ar mažiau kvalifikuotą šūdo malimą; o viskas, ko man reikia, – tai Inbau, Reido ir Baklio devynių pakopų tardymo modelis. Ne, aš taip šypsauisi todėl, kad toks ir esu: profesionalus, analitiškas ir šaltakraujiškas. Aš – galvų medžiotojas. Tai ne itin sudėtinga. Bet man šioje srityje lygių nėra.

– Norėčiau, – pakartojau, – kad dabar papasakotumėt ir apie savo asmeninį gyvenimą.

– Argi toks būna? – jo juokas buvo pusantrono tono garsesnis nei turėtų. Beje, kai per interviu sausai pajuokauji, nedera pačiam juoktis iš savo sąmojo ir tuo pat metu stebėti pašnekovą, ar sąmojis pavyko.

– Na, tikiuosi, kad taip, – atsakiau, ir jo juokas virto krenkščiojimu. – Manau, šios įmonės vadovybei svarbu, kad jų naujojo generalinio direktoriaus gyvenimas būtų subalansuotas. Jiems reikalingas toks žmogus, kuris galėtų dirbti ne vienus metus, ilgų distancijų bėgikas, mokantis apskaičiuoti ir paskirstyti jėgas. Toks, kuris neišsikvėps per ketverius metus.

Jeremijas Landeris linktelėjo ir nurijo dar gurkšnį vandens.

Jis buvo kokiais keturiolika centimetrų aukštesnis už mane ir trejais metais vyresnis. Taigi trisdešimt aštuonerių.

Jaunokas tokiam darbui. Ir pats tai žinojo, kaip tik todėl plaukus ties smilkiniais buvo vos pastebimai pasižilinęs. Mačiau taip darant ir anksčiau. Visko esu prisžiūrėjęs anksčiau. Esu matęs ir kandidatą, kurio delnai prakaituodavo, tad dešinėje švarko kišenėje jis turėjo magnezijos miltelių, kad sveikindamasis ištiestų man sausutelę balutėlę ranką. Landeris nejučiomis gurktelėjo. Interviu užrašuose pasižymėjau: MOTYVUOTAS. ORIENTUOTAS Į SPRENDIMUS.

– Taigi gyvenat Osle? – paklausiau.

Jis linktelėjo:

– Skiojene.

– Ir turit žmoną... – pavarčiau jo popierius ir nutaisiau nekantrią veido išraišką, rodančią kandidatams, kad laikiu iš jų iniciatyvos.

– Kamilą. Mes susituokę dešimt metų. Du vaikai. Eina į mokyklą.

– Ir kaip apibūdintumėte savo santuoką? – paklausiau, nepakeldamas galvos. Daviau jam geras dvi sekundes ir, kai jis taip ir nesurezgė atsakymo, kalbėjau toliau: – Ar manot, kad vis dar būsite susituokę ir po šešerių metų, per kuriuos du trečdalius aktyvaus laiko praleisite darbe?

Pakėliau galvą. Jo žvilgsnis, kaip ir reikėjo tikėtis, buvo sutrikęs. Aš kalbėjau nenuosekliai. Subalansuotas gyvenimas. Ir visiškas atsidavimas darbui. Tai nelogiška. Prieš atsakydamas jis užtruko keturias sekundes. O tai mažiausiai viena sekunde per daug.

– Na, tikiuosi, kad taip, – užtikrinta, išlavinta šypsena. Bet nepakankamai išlavinta. Mano akyse – nepakankamai. Jis atsakė mano paties žodžiais, ir būčiau pasižymėjęs tai kaip pliusą, jei tai būtų buvusi sąmoninga

ironija. Deja, šiuo atveju tai buvo tik nesąmoningas atkartojimas to, ką pasakė žmogus, kurį laikai viršesniu. ŽEMA SAVIVERTĖ, pasižymėjau. Ir jis „tikėjosi“, o ne žinojo, ne išsakė viziją, ne skaitė iš krikščioninio rutulio, ne parodė suvokiąs tą minimalų bet kuriam vadovui keliamą reikalavimą: sudaryti įspūdį, jog esi aiškiaregys.

NE IMPROVIZATORIUS. NE KŪRYBINGAS LYDERIS.

– Ji dirba?

– Taip. Advokatų kontoroje, centre.

– Nuo devintos iki ketvirtos, kasdien?

– Taip.

– Kas lieka su vaikais, jei kuris iš jų suserga?

– Ji. Bet, laimei, Niklas ir Andersas labai retai...

– Tai neturit jokios šeimininkės ar dar ko nors, kas dieną būtų namie?

Jis dvejojo, kaip kad dvejoja visi kandidatai, svarstydami, koks atsakymas būtų išganingiausias. Tačiau, kad ir kaip gaila, meluoja jie vis dėlto retai. Jeremijas Landaris papurtė galvą.

– Regis, palaikot formą, Landeri?

– Taip, nuolatos mankštinuosi.

Šįkart jokių ilgų svarstymų. Visi žino, kad įmonės nenori vadovų, kuriuos jau pirmoje įkalnėje pakirstų infarktas.

– Spėju, bėgiojate ir slidinėjate?

– Be abejo. Visa šeima mėgsta aktyviai leisti laiką gamtoje. Be to, turim trobelę Norefjelio kalnuose.

– Aišku. Tikriausiai ir šunį turite?

Jis papurtė galvą.

– Neturite šuns? Alergija?

Energingai purto galvą. Pasižymėjau: GALBŪT NE-TURI HUMORO JAUSMO.

Tada atsilošiau kėdėje ir surėmiau pirštų galiukus. Be abejo, labai arogantiškas gestas. O ką daryti? Toks jau esu.

– Kiek įvertintumėte savo vardą, Landeri? Ir kaip jį saugot?

Jis suraukė ir taip suprakaitavusią kaktą, stengdamasis suprasti. Praėjo dvi sekundės, paskui jis pasidavė:

– Ką turit omeny?

Atsidusau, tarsi tai turėtų būti savaime suprantama.

Apsižvalgiau, neva ieškodamas pamokančios alegorijos, kurios nebūčiau pasitelkęs anksčiau. Ir, kaip visada, radau ją, kabančią ant sienos.

– Ar domitės menu, Landeri?

– Šiek tiek. Bent jau mano žmona domisi.

– Maniškė irgi. Matot tą paveikslą? – parodžiau į „Nusirengiančią Sarą“, daugiau nei dviejų metrų aukščio paveikslą ant fotodrobės, vaizduojantį moterį žaliu sijonu, kuri sukryžiuvusi rankas maunasi per galvą raudoną megztinį. – Mano žmonos dovana. Dailininkas vardu Džulianas Oupis, o paveikslo vertė – ketvirtis milijono kronų. Ar turit kokį nors panašios vertės meno kūrinį?

– Tiesą sakant, taip.

– Sveikinu. Ar iš jo matyti, kokia jo vertė?

– Kaip čia pasakius.

– Taigi, kaip čia pasakius. Čia kabantis paveikslas susideda iš keleto brūkšnių, moters galva – apskritimas, nulis be jokio veido, o spalvos – monotoniškos ir be tekstūros. Be to, jis sukurtas kompiuteriu, ir vienu klavišo paspaudimu galima atspausdinti milijonus kopijų.

– Nieko sau.

– Vienintelis dalykas – ir aš visai rimtai sakau „vienintelis“, – dėl ko šis paveikslas vertas ketvirčio milijono, yra dailininko vardas. Jo puiki reputacija, pirkėjai tiki, kad jis – genijus. Juk sunku įžiūrėti, kas čia genialaus, negali būti tikras. Taip pat ir su vadovais, Landeri.

– Suprantu. Vardas. Vadovo keliamas pasitikėjimas.
Pasižymėjau: NE IDIOTAS.

– Taigi, – kalbėjau toliau. – Svarbiausia – vardas. Tai lemia ne tik paties vadovo atlyginimą, bet net ir įmonės vertę biržoje. Kokį meno kūrinių turite ir kiek jis įkainotas?

– Tai Edvardo Munko litografija. „Segė“. Kainos nežinau, bet...

Nekantariai mostelėjau ranka.

– Kai paskutinį kartą buvo parduodamas aukcione, kainavo apie tris šimtus penkiasdešimt tūkstančių, – pasakė.

– Ir kaip jūs saugote šią vertybę nuo vagių?

– Name įrengta gera signalizacija, – atsakė jis. – „Tripolis“. Visi kaimynai jais naudojami.

– „Tripolis“ – gera firma, bet brangi, aš irgi jais naudojuosi, – pasakiau. – Mokam apie aštuonis tūkstančius per metus. Kiek investavot į savo paties vardo saugumą?

– Ką turit omeny?

– Dvidešimt tūkstančių? Dešimt tūkstančių? Mažiau? Jis gūžtelėjo pečiais.

– Nė skatiko, – tariau. – Čia turite CV ir karjerą, vertą dešimteriopai daugiau negu tas paveikslas, apie kurį kalbate. Per metus. Ir vis dėlto – niekas viso to nesaugo, joks sargas. Jūs manote, kad tai nereikalinga. Manote, kad jūsų vadovaujamos įmonės rezultatai turi kalbėti patys už save. Ar ne?

Landeris neatsakė.

– Tai štai, – pasakiau, pasvirdamas į priekį ir nuleisdamas balsą, tarsi ruoščiausi atskleisti jam paslaptį. – Taip nėra. Rezultatai – kaip Oupio paveikslai, keletas tiesių brūkšnių ir keletas beveidžių nulių. Paveikslai – niekas, vardas – viskas. O kaip tiktai mes ir galime pasiūlyti.

– Vardą?

– Štai sėdite prieš mane ir esate vienas iš šešių rimtų kandidatų į vadovo postą. Manau, kad jo negausit. Tokiam postui jums trūksta vardo.

Jis prasižijojo, tarsi ketindamas protestuoti. Bet taip ir neužprotastavo. Atsilošiau kėdėje aukšta atkalte; kėdė sugirždėjo.

– Jėzau Marija, žmogau, jūs *padavėt paraišką* į šias pareigas! Reikėjo surasti ką nors, kas jus būtų mums parekomendavęs, o kai būtume su jumis susisiekę – apsiesti, kad nieko apie tai nežinot. Aukščiausio lygio vadovas turi būti medžiojamas, o ne prisistatyti jau nušautas ir išdarinėtas.

Mačiau, kad šių žodžių poveikis toks, koks ir turėjo būti. Jeremijas Landeris buvo sukrėstas. Čia tau ne interviu pokalbis pagal taisyklės iš vadovėlio, ne Kiutė, Diskas ar dar kuri kita idiotiška, niekam tikusi standartinė anкета, sukurpta klausos neturinčių psichologų ir žmoniškųjų išteklių specialistų, kurie patys tų išteklių visai neturi. Aš vėl nuleidau balsą.

– Tikiuosi, žmona labai nenusivils, kai šįvakar papasakosite, kas įvyko. Kad svajonių darbo negavote. Kad ir šiemet karjeros nepadarysite. Kaip ir pernai...

Jis krūptelėjo. Tiesiai į taikinį. Žinoma. Juk prieš jį – Rogeris Braunas visame gražume, šiuo metu ryškiausia žvaigždė darbuotojų atrankos padangėje.

– P-pernai?

– Na taip, argi ne tiesa? Teikėte paraišką į „Denjos“ vadovo postą. Majonezas ir kepenėlių paštetas, juk tai jūs kandidatavote?

– Maniau, kad tokia informacija – konfidenciali, – romiai ištarė Jeremijas Landeris.

– Konfidenciali. Bet mano darbas – išsiaiškinti. Tad aš ir aiškinuosi. Man prieinamais metodais. Kvaila teikti paraiškas dėl postų, kurių negausite, Landeri, ypač jūsų padėtyje.

– Mano padėtyje?

– Jūsų popieriai, darbo rezultatai, testai ir mano susidarytas asmeninis įspūdis apie jus sako, kad turite tai, ko reikia. Viskas, ko jums trūksta, tai vardas. O kertinis akmuo, norint susikurti vardą, yra išskirtinumas. Bandydamas laimę ir apgraibomis ieškodamas darbo, jūs pats griauunate savo išskirtinumą. Kaip vadovas, turite ieškoti ne iššūkių, bet to vienintelio iššūkio. To vienintelio posto. Ir jį jums pasiūlys. Atneš ant sidabrinio padėklo.

– Tikrai? – tarė jis ir vėl pabandė išspausti kreivą bravūrišką šypsni. Šįkart nebepavyko.

– Norėčiau, kad būtumėt vienas mūsiškių. Neteikite paraiškų į kitas darbo vietas. Atsisakykite, kai kitos darbuotojų atrankos agentūros skambins neva su viliojančiais pasiūlymais. Laikykitės mūsų. Būkite išskirtinis. Leiskite mums sukurti jūsų vardą. Ir saugoti jį. Saugoti taip, kaip „Tripolis“ saugo jūsų namus. Ne vėliau kaip po dvejų metų grįšite namo pas žmoną, gavęs geriau apmokamą darbą nei tas, apie kurį kalbame dabar. Ir aš tai pažadu.

Jeremijas Landeris nykščiu ir smiliumi persibraukė per kruopščiai nuskustus skruostus.

– Hm. Negalvoju, kad taip viskas pakryps.

Pralaimėjęs jis tapo ramesnis. Aš palinkau prie jo. Išskėčiau rankas. Delnais į viršų. Sugavau jo žvilgsnį. Tyrimais įrodyta, kad pirmasis įspūdis per interviu septyniasdešimt aštuoniais procentais priklauso nuo kūno kalbos ir tik aštuoniais procentais – nuo to, ką iš tiesų sakai. Visa kita priklauso nuo aprangos, pažastų ir burnos kvapo, nuo dekoracijų, kabančių ant sienų. Mano kūno kalba buvo nuostabi. O dabar ji skleidė atvirumą ir pasitikėjimą. Galiausiai pakviečiau jį į šilumą.

– Klausykite, Landeri. Kliento valdybos pirmininkas ir finansų vadovas atvyksta rytoj susitikti su vienu iš kandidatų. Norėčiau, kad jie susitiktų ir su jumis. Ar dvylikta valanda tinka?

– Kuo puikiausiai, – atsakė jis, nevaizduodamas, kad turi pasižiūrėti į kalendorių. Jis man iškart ėmė labiau patikti.

– Noriu, kad išklausytumėt, ką jie pasakys, o paskui mandagiai išdėstytumėt, kodėl šis postas jūsų nebedomina, paaiškintumėt, kad tai – ne tas iššūkis, kurio ieškote, ir palinkėtumėt jiems sėkmės.

Jeremijas Landeris pakreipė galvą.

– Ar neatrodys nerimtai, kai taip atsitrauksiu?

– Atrodys ambicingai, – atsakiau. – Sudarysite savo vertę žinančio žmogaus įspūdį. Žmogaus, kurio paslaugos yra išskirtinės. Ir taip prasidės istorija, kurią vadiname... – mostelėjau ranka.

Jis nusišypsojo:

- Vardas.
- Vardas. Tai susitarėm?
- Ne vėliau kaip po dvejų metų.
- Garantuojau.
- Argi galite tai garantuoti?
- Pasižymėjau: GREITAI GRĮŽTA Į PUOLIMĄ.
- Parekomenduosiu jus į vieną iš tų postų, apie kuriuos kalbėjau.
- Ir kas? Juk ne jūs priimate sprendimus.
- Vėl prisimerkiau. Šita veido išraiška mano žmonai Dianai sukeldavo asociacijas su tingiu liūtu, sočiu valdovu. Man tai patiko.
- Mano rekomendacija ir yra kliento sprendimas, Landeri.
- Ką turit omenyje?
- Lygiai taip, kaip jūs niekada nebeteiksite paraiškos į postą, nebūdamas įsitikinęs, kad jį gausite, taip ir aš niekada neduodu rekomendacijų, kurių klientas nesilaikytų.
- Iš tiesų? Niekada?
- Nė karto, kiek tik siekia atmintis. Jeigu nesu šimtu procentų tikras, kad užsakovas laikysis mano rekomendacijos, nerekomenduoju visai, verčiau perleidžiu užsakymą kuriam nors konkurentui. Net jei turėčiau tris puikius kandidatus ir būčiau įsitikinęs devyniasdešimčia procentų.
- Kodėl?
- Nusišypsojau.
- Atsakymas – iš v raidės. Tuo remiasi visa mano karjera.
- Landeris papurtė galvą ir nusijuokė.

– Girdėjau, kad jūs kietas, Braunai. Dabar suprantu, kodėl.

Nusišypsojau ir atsistojau.

– O dabar siūlau jums eiti namo ir papasakoti savo gražiajai žmonai, kad atsisakysite šio darbo, nes nusprendėte taikyti aukščiau. Spėju, kad galite tikėtis malonaus vakaro.

– Kodėl darote tai dėl manęs, Braunai?

– Todėl, kad atlygis, kurį mūsų agentūra gaus iš jūsų darbdavio, sudaro trečdalį jūsų pirmųjų metų atlyginimo, neatskaičius mokesčių. Ar žinote, kad Rembrantas vaikščiodavo į aukcionus ir keldavo savo paties paveikslų kainą? Kodėl turėčiau parduoti jus už du milijonus per metus, jeigu, įdėję šiek tiek pastangų kuriant jūsų vardą, galėsime parduoti jus už penkis? Viskas, ko reikalaujame, tai laikytis mūsų. Ar susitarėm? – ištiesiau ranką.

Landeris godžiai ją pastvėrė.

– Jaučiu, kad tai buvo vaisingas pokalbis, Braunai.

– Pritariu, – pasakiau ir įsidėmėjau, kad prieš jam susitinkant su klientu reikės duoti porą patarimų, kaip taisyklingai spausti ranką.

Vos tik Jeremijas Landeris išėjo, į mano kabinetą įsliuogė Ferdinandas.

– Fui, – pasakė, nutaisęs perkreiptą miną, ir mostelėjo ranka. – „Eau de camouflage“.

Aš linktelėjau ir atidariau langą, kad išsivėdintų. Ferdinandas turėjo omenyje, kad kandidatas buvo pernelyg prisikvėpinęs, norėdamas užgožti nervingo prakaito tvaišką, kuris mūsų versle užpildo tardymo patalpas.

– Na, bent jau „Clive Christian“, – pasakiau. – Žmona jam nupirko. Kaip ir kostiumą, batus, marškinius ir kaklaraištį. Ir tai ji sugalvojo pažilinti jam plaukus ties smilkiniais.

– Iš kur žinai? – Ferdinandas atsisėdo į kėdę, kurioje prieš tai sėdėjo Landeris, bet tuoj pašoko su pasibjaurėjimu veide, pajutęs lipnią kūno šilumą, vis dar įsigėrusią į kėdės aptraukalą.

– Jis išblyško kaip drobė, kai nuspaudžiau žmonos mygtuką, – atsakiau. – Paaiškinau, kaip ji nusivils išgirdusi, kad jis matys šį darbą kaip savo ausis.

– „Žmonos mygtuką“! Iš kur tu ir trauki tokius dalykus, Rogeri?

Ferdinandas buvo atsisėdęs ant kitos kėdės, susikėlęs kojas ant stalo, visai neprastos Nogučio kavos stalelių kopijos, ir lupo apelsiną, o vos įžiūrimos čiurkšlelės tryško jam ant išlygintų marškinių.

Kaipo gėjus, Ferdinandas rengėsi neįtikėtinais atsainiai. Ir buvo neįtikėtinais gėjiškas kaipo galvų medžiotojas.

– Inbau, Reidas ir Baklis, – atsakiau.

– Esi juos minėjęs ir anksčiau, – tarė Ferdinandas. – Bet kas tai per daiktas? Geriau negu Kiutė?

Nusijuokiau.

– Tai FTB devynių pakopų tardymo metodika, Ferdinandai. Tai kulkosvaidis laidynių pasaulyje, tai įrankis, nušluojantis kelią, neimantis belaisvių, bet duodantis greitus, apčiuopiamus rezultatus.

– Ir kokie gi tie rezultatai, Rogeri?

Žinojau, ko Ferdinandas nori, ir nesukau dėl to galvos. Jis gviešėsi išsiaiškinti, kodėl aš toks išskirtinis, kodėl aš

geriausias, o jis – kol kas – ne. Suteikiau tai, ko jam stigo, kad pats galėtų toks tapti. Mat tokios yra žaidimo taisyklės: žiniomis reikia dalytis. Be to, jis niekada manęs nepranoks, nes per amžių amžius dėvės marškinius, dvokiančius citrusu, ir suks galvą, ar kas nors turi modelį, metodą, paslaptį, geresnius už tuos, kuriuos turi jis.

– Nusizeminimas, – atsakiau. – Prisipažinimas. Tiesa. Ši metodika remiasi labai paprastais principais.

– Kaip antai?

– Kaip antai: visų pirma iškvosk įtariamąjį apie jo šeimą.

– Pfff... – pasakė Ferdinandas. – Aš irgi taip darau. Tada jie jaučiasi saugūs, nes gali kalbėti apie tai, ką gerai pažįsta, apie tai, kas jiems artima. Be to, tada jie atsiveria.

– Taigi. Bet tai leidžia tau išsiaiškinti jų silpnąsias vietas. Jų Achilo kulną. O tai pravers tardant toliau.

– Fui, na ir terminologija.

– Tardant toliau, kai kalbėsime apie kokį nors skaudų įvykį, apie žmogžudystę, kuria jis įtariamasis, apie dalykus, dėl kurių jis jaučiasi vienišas ir visų paliktas, dėl kurių jis nori pasislėpti, va tada tu ant stalo padėsi servetėlių kaip tik per tokį atstumą nuo įtariamojo, kad jis jų nepasiektų.

– Kodėl?

– Todėl, kad tardymas bus pasiekęs *crescendo* ir ateis tinkamas momentas nuspausti jausmų mygtuką. Tu paklausi, ką pagalvos jo vaikai, sužinoję, kad tėtis – žudikas. Ir tada, kai jo akys paplūs ašaromis, tu ištiesi jam servetėlę. Tu būsi supratingas, geranoriškas, tau jis galės išsipasakoti apie visas blogybes. Apie tą idiotišką, idiotišką žmogžudystę, kuri tiesiog ėmė ir įvyko, galima sakyti, savaime.